

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22217 - Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22217 - Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius
Crèdits	1.84 presencials (46 hores) 4.16 no presencials (104 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S, GPED(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Francesca Comas Rubí xisca.comas@uib.es	12:00h	14:00h	Divendres	26/09/2011	25/05/2012	B-204

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau de Pedagogia	Obligatòria	Tercer curs	Grau

Contextualització

L'assignatura ***Evolució i consolidació dels sistemes educatius*** s'imparteix al tercer curs del Grau en Pedagogia durant el primer semestre, és una assignatura obligatòria i té un caràcter bàsic i fonamental per a la formació dels futurs pedagogs i pedagogues. Juntament amb les assignatures Història de l'educació, Teoria de l'educació, i Pedagogia contemporània, configura la matèria *Bases teòriques i històriques* inclosa en el mòdul anomenat *Fonaments teòrics* d'aquests estudis de Grau. En conseqüència, les quatre assignatures que formen aquesta matèria anomenada *Bases teòriques i històriques* estan coordinades i es complementen.

Requisits

Recomanables

Es recomana cursar aquesta assignatura un cop aprovada la *Història de l'educació* de primer curs, i abans de la *Pedagogia contemporània* de quart curs.

Competències

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22217 - Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

Es preveu que amb l'assignatura *Evolució i consolidació dels sistemes educatius* l'alumnat assoleixi una sèria de competències genèriques i específiques que li permetin un desenvolupament integral com a futur professional de la Pedagogia.

Específiques

1. B1. Comprendre els referents teòrics, històrics, culturals, comparats, polítics, ambientals, legals i antropològics de l'educació..
2. B10. Evaluar polítiques, institucions i sistemes educatius..
3. B19. Identificar plantejaments i problemes educatius, indagar sobre ells: obtenir, registrar. Tractar i interpretar informació rellevant per emetre judicis argumentats que permetin la millora de la pràctica educativa..

Genèriques

1. A1. Capacitat per comprendre la complexitat dels processos educatius en general i dels processos formatius en particular (finalitats i funcions de l'educació i del sistema educatiu, teories del desenvolupament i de l'aprenentatge, l'entorn cultural i social i l'àmbit institucional i organitzatiu dels centres, el disseny i desenvolupament de programes, el rol dels educadors...).
2. A3. Respecte a les diferències culturals i personals dels educands i dels demés membres de tota la comunitat educativa...
3. A4. Capacitat per analitzar i qüestionar les concepcions de l'educació derivades de la recerca...
4. A12. Capacitat per treballar en equip amb els companys com a condició necessària per a la millora de la seva activitat professional, compartint coneixements i experiències..
5. A18. Capacitat per expressar-se i entendre idees, conceptes i sentiments oralment i per escrit amb un nivell d'us adequat als destinataris...
6. A19. Capacitat per cercar, seleccionar, ordenar, relacionar, avaluar i valorar informació científica procedent de diferents fonts.

Continguts

Els continguts d'aquesta assignatura es distribueixen en 3 grans blocs temàtics, cada un dels quals conté un o més temes que es treballaran tant a nivell teòric com pràctic durant el semestre

Continguts temàtics

BLOC I. Orígen dels sistemes educatius nacionals a Europa. Fonaments polítics, econòmics i socials.

Tema 1. Fonaments polítics, econòmics i socials en els orígens dels sistemes educatius nacionals

BLOC II. Creació i evolució del sistema educatiu espanyol

Tema 2. De l'Antic Règim fins a la Llei Moyano de 1857

Tema 3. El Sexenni revolucionari i la Restauració

Tema 4. Ideari i projectes educatius durant la II República

Tema 5. Escola i educació durant la dictadura franquista

Tema 6. La Llei de 1970

Tema 7. De la transició democràtica i la reforma del sistema educatiu

BLOC III. Les problemàtiques actuals del sistema educatiu espanyol

Tema 8. Laïcisme versus confessionalitat

Tema 9. Escola pública i escola concertada

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22217 - Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

Tema 10. Llengua, escola i identitat nacional

Tema 11. El debat sobre la qualitat de l'ensenyament

Metodologia docent

Els continguts de l'assignatura es treballaran tant a nivell teòric com pràctic.

A les classes de teoria la professora explicarà una síntesi dels temes dels blocs I i II, que posteriorment l'alumne haurà d'ampliar amb la bibliografia recomenada.

El bloc III es treballarà a les classes de pràctiques.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	S'explicarà una síntesi dels continguts dels blocs I i II, amb l'objectiu que l'alumne/a pugui situar-se a nivell contextual i tenguí una visió clara i ordenada d'allò més important de cada tema.
Classes pràctiques	Seminaris de pràctiques	Grup mitjà (M)	Durant els seminaris de pràctiques es desenvoluparan diverses activitats en referència als temes del bloc III, que donaran peu a un treball de curs que s'haurà d'elaborar fora de les classes presencials i entregar-se en pdf. Aquest treball es farà en grup i els resultats del mateix s'exposaran a classe
Avaluació	Prova escrita	Grup gran (G)	A través d'una prova escrita, que consistirà en desenvolupar una pregunta, s'avaluarà la comprensió i assimilació dels continguts dels blocs I i II

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Lectura comprensiva, ampliació i assimilació dels continguts dels tres blocs temàtics	Els alumnes, de manera autònoma i individual, hauran de fer una lectura comprensiva i en profunditat de la bibliografia que la professora recomani per a cada tema amb l'objectiu d'ampliar els continguts exposats i explicats a les classes magistrals o dels continguts que es treballin a les classes o seminaris pràctics per a l'elaboració del treball. Els continguts, degudament ampliat, s'hauran d'assimilar de manera comprensiva.
Estudi i treball autònom individual	Participació online	S'utilitzaran les eines online que ens ofereix la plataforma Campus Extens per a reforçar l'aprenentatge de l'alumne, tals com forums de debat, glosari, etc, valorant la seva participació en cada una d'elles.
Estudi i treball autònom individual o en grup	Elaboració del treball referit a un tema del bloc III	Es tracta d'un treball en grup que s'exposarà a classe i s'entregarà en PDF a través de l'espai d'entrega habilitat dintre de l'aula virtual de l'assignatura i en els plaços establerts. El treball versarà sobre un dels temes del darrer bloc de continguts. La professora assignarà a cada grup el tema atenent, sempre que sigui possible, als interessos particulars del grup. El treball consistirà en fer una síntesi i reflexió sobre el tema seguint l'esquema que la professora penjarà a l'aula virtual i que explicarà durant les classes pràctiques.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22217 - Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció
		Els alumnes que no assisteixin als seminaris o classes pràctiques hauran d'entregar aquest treball de manera individual

Estimació del volum de treball

El volum aproximat de treball presencial i no presencial d'aquesta assignatura el teniu detallat a continuació. Hi haurà, entre classes magistrals, seminaris de pràctiques amb exposició de treballs, i avaluació dels blocs I i II, un total de 46 hores presencials.

L'alumne, de manera individual o en grup, haurà de treballar una mitja de 104 hores, distribuïdes entre la lectura comprensiva de bibliografia per a l'ampliació i assimilació dels continguts de l'assignatura i l'elaboració del treball de curs, tenint en compte que part de la tasca de lectura comprensiva farà referència als temes dels treballs.

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		46	1.84	30.67
Classes teòriques	Classes magistrals	30	1.2	20
Classes pràctiques	Seminaris de pràctiques	14	0.56	9.33
Avaluació	Prova escrita	2	0.08	1.33
Activitats de treball no presencial		104	4.16	69.33
Estudi i treball autònom individual	Lectura comprensiva, ampliació i assimilació dels continguts dels tres blocs temàtics	70	2.8	46.67
Estudi i treball autònom individual	Participació online	6	0.24	4
Estudi i treball autònom individual o en grup	Elaboració del treball referit a un tema del bloc III	28	1.12	18.67
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà a través de diferents tècniques que s'especifiquen a continuació.

Per fer mitja, la nota mínima de la prova escrita o del treball ha de ser d'aprobat (5). Si és inferior, la convocatòria sirà suspesa, tant si el suspens és del treball com de la prova escrita. Si només s'aprova una de les dues activitats es guardarà la nota fins a la convocatòria de setembre.

Qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura, podent arribar a ser motiu de desqualificació.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22217 - Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

L'alumnat ha de ser conscient que, segons s'exposa al Reglament Acadèmic de la Universitat de les Illes Balears (article 34), es penalitzaran les activitats fraudulentament durant el procés d'avaluació de l'assignatura, en particular la inclusió en un treball de fragments d'obres alienes presentats de tal manera que es facin passar per propis de l'alumnat. Concórrer en un frau d'aquest tipus suposarà l'automàtica qualificació de "suspens"(0.0) a la convocatòria anual (febrer-setembre).

Seminaris de pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	Durant els seminaris de pràctiques es desenvoluparan diverses activitats en referència als temes del bloc III, que donaran peu a un treball de curs que s'haurà d'elaborar fora de les classes presencials i entregar-se en pdf. Aquest treball es farà en grup i els resultats del mateix s'exposaran a classe
Criteris d'avaluació	Es valorarà l'assistència participativa i respectuosa a les classes de pràctiques, així com l'exposició dels treballs. La professora podrà proposar l'assistència voluntària a alguna activitat acadèmica (conferència, seminari, etc.) i avaluar-ne positivament la participació de l'alumnat

Percentatge de la qualificació final: 15% per l'itinerari A

Prova escrita

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (Recuperable)
Descripció	A través d'una prova escrita, que consistirà en desenvolupar una pregunta, s'avaluarà la comprensió i assimilació dels continguts dels blocs I i II
Criteris d'avaluació	La prova escrita consistirà en desenvolupar una pregunta sobre els continguts dels blocs I i II del programa. L'alumne tindrà un màxim de 120 minuts per fer aquesta prova. Aquesta prova s'avaluarà amb nota numèrica de 0 a 10, es considerarà aprovat a partir d'una nota de 5. Aquesta prova farà mitja amb la resta de notes a partir de que estigui aprovada (5). Si es suspen aquesta prova, la convocatòria quedarà suspesa.

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Participació online

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	S'utilitzaran les eines online que ens ofereix la plataforma Campus Extens per a reforçar l'aprenentatge de l'alumne, tals com forums de debat, glosari, etc, valorant la seva participació en cada una d'elles.
Criteris d'avaluació	Es valorarà la participació activa en l'assignatura a través de les eines de l'aula virtual (glosari, aportació d'informació, etc.)

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Elaboració del treball referit a un tema del bloc III

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Es tracta d'un treball en grup que s'exposarà a classe i s'entregarà en PDF a través de l'espai d'entrega habilitat dintre de l'aula virtual de l'assignatura i en els plaços establerts. El treball versarà sobre un dels

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22217 - Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

temes del darrer bloc de continguts. La professora assignarà a cada grup el tema atenent, sempre que sigui possible, als interessos particulars del grup. El treball consistirà en fer una síntesi i reflexió sobre el tema seguint l'esquema que la professora penjarà a l'aula virtual i que explicarà durant les classes pràctiques. Els alumnes que no assisteixin als seminaris o classes pràctiques hauran d'entregar aquest treball de manera individual

Criteris d'avaluació El treball s'entregarà en pdf a través de l'espai d'entrega habilitat a l'aula virtual en els plaços establerts.

El treball s'avaluarà amb nota numèrica de 0 a 10, es considerarà aprovat a partir d'una nota de 5.

El treball farà mitja amb la resta de notes a partir de que estigui aprovat (5). Si es suspen el treball, la convocatòria quedarà suspesa.

Percentatge de la qualificació final: 30% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

DELGADO CRIADO, B. (coord.) (1994) *Historia de la Educación en España y America*. Vol 3: La educación en la España contemporánea (1789-1975), Madrid, Ediciones SM Morata.

MAYORDOMO, A.; FERNÁNDEZ SORIA, J. M. (1993). *Vencer y convencer. Educación y política. España (1936-1945)*. Valencia: Departamento de Educación Comparada e Historia de la Educación

PUELLES BENÍTEZ, M. (1980) *Educación e ideología en la España contemporánea*. Barcelona: Labor.

RUIZ BERRIO, J. (1988). *Génesis de los sistemas educativos nacionales: Historia de los sistemas educativos contemporáneos*. Madrid: UNED.

VIÑAO FRAGO, A. *Política y educación en los orígenes de la España contemporánea*. Madrid: Siglo XXI, 1982.

Bibliografia complementària

AAVV. *La educación en la España contemporánea: cuestiones históricas*. Libro homenaje de M.A. Galino. Madrid: Sociedad Española de Historia de la Educación, 1985.

ÁLVAREZ LÁZARO, P. (dir.) *Cien años de educación en España. En torno a la creación del Ministerio de Instrucción Pública y Bellas Artes*. Madrid: Fundación BBVA, Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, 2001.

BALLARÍN, P. *Educación de las mujeres en la España contemporánea (siglos XIX y XX)*. Madrid: Síntesis, 2001.

BARTOLOMÉ MARTÍNEZ, B. (dir) *Historia de la acción educadora de la Iglesia en España. II. Edad contemporánea*. Madrid: Biblioteca de Autores Cristianos, 1997.

CÁMARA, G. *Nacional-catolicismo y escuela. La socialización política del franquismo*. Jaen Hesperia, 1984.

CAPITÁN, A. *Historia de la Educación en España. I: De los orígenes al Reglamento de Instrucción Pública*. Madrid: Dykinson, 1991.

CAPITÁN, A. *La educación en la España contemporánea*. Barcelona: Ariel, 2000.

CAPITÁN, A. *Republicanismo y educación en España (1873-1951)*. Madrid: Dykinson, 2002

COLOM, A.J. *Teorías e instituciones contemporáneas de la educación*. Barcelona: Ariel, 1997.

CORTADA, E. *Ser maestra a la Catalunya del segle XIX*. Lleida: Pagés editors, 2006

CUESTA ESCUDERO, P. *La escuela en la reestructuración de la sociedad española (1900-1923)*. Madrid: Siglo XXI, 1994.

DÁVILA BALSERA, P. *La honrada medianía. Génesis y formación del magisterio español*. Barcelona: PPU, 1994.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22217 - Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

- FLECHA, C. *Las mujeres en la legislación educativa española*. Sevilla: Kronos, 1997.
- LÓPEZ MARTÍN, R. *Ideología y educación en la dictadura de Primo de Rivera*. Valencia: Universidad de Valencia, 1994.
- LOZANO, C. *La educación en los siglos XIX y XX*. Madrid: Síntesis, 1994.
- LOZANO, C. *La escolarización. Historia de la enseñanza*. Barcelona: Montesino, 1980.
- MARQUÈS SUREDA, S. *L'exili dels mestres*. Barcelona: Llibres segle / Universitat de Girona, 1995.
- MOLERO PINTADO, A. *La Institución Libre de Enseñanza. Un proyecto de reforma pedagógica*. Madrid: Biblioteca Nueva, 2000.
- PUELLES BENÍTEZ, M. de. *Estado y educación en la España liberal (1809-1857) : un sistema educativo nacional frustrado*. Massanet de Selva: Ediciones Pomares-Corredor, 2004.
- PUELLES BENÍTEZ, M. de. *Política y educación en la España contemporánea*. Madrid: UNED, 2004.
- PUELLES, M.de ; OSSENBACH, G. *La Revolución Francesa y su influencia en la educación en España*. Madrid: UNED, UCM, 1991.
- RUIZ BERRIO, J. *Política escolar en el siglo XIX. 1808-1833*. Madrid: Consejo Superior de Investigaciones Científicas, 1970.
- SÁNCHEZ, A. (dir) *La batalla por la escuela : el régimen educativo en la constitución de la segunda república*. Sevilla: Fundación Genesian, 2003.
- SANTOLARIA SIERRA, F.F. *Marginación y educación. Historia de la educación social en la España moderna y contemporánea*. Barcelona: Ariel, 1997.
- SUREDA, B. *L'educació a les Balears en el segle XIX*, Palma, Documenta Balear, 1998
- SUREDA, B. *L'educació a les Balears en el segle XX*, Palma, Documenta Balear, 2000
- VICO MONTEOLIVA, M. *Historia de la pedagogía e Historia de las Instituciones Pedagógicas Españolas*. Valencia: Valor, 1977.
- VIÑAO FRAGO, A. "La educación en el Sexenio (1868-1874). Libertades formales y libertades reales". En: *Anales de Pedagogía*, núm. 3, págs. 87-102, 1985.
- VIÑAO FRAGO, A. *Innovación pedagógica y racionalidad científica. La escuela graduada pública en España (1898-1936)*. Madrid: Akal, 1990.
- VIÑAO, A. *Tiempos escolares, tiempos sociales*. Barcelona: Ariel, 1998.

Altres recursos

Al llarg del curs, a través de l'aula virtual, la professora podrà recomenar altres lectures més específiques que no consten en aquesta guia docent per a l'ampliació de temes concrets.

